

(PTIA1201) Elemi programozás

Dr. Facskó Gábor, PhD
tudományos főmunkatárs
facskog@gamma.ttk.pte.hu

Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Matematikai és Informatikai Intézet, 7624 Pécs, Ifjúság utja 6.
Wigner Fizikai Kutatóközpont, Űrfizikai és Űrtechnikai Osztály, 1121 Budapest, Konkoly-Thege Miklós út 29-33.
<https://facsko.ttk.pte.hu>

2024. november 15.

Programozási tételek, egyszerű feladatok

- ▶ Maximum/minimum kiválasztás
- ▶ Tömb-elemeinek összege
- ▶ Buborék rendezés
- ▶ Kiválasztás
- ▶ Megszámlálás
- ▶ Keresés
- ▶ Eldöntés
- ▶ Másodfokú egyenlet megoldása
- ▶ Elem kiválasztása
- ▶ Megszámlálás
- ▶ Lineáris egyenletrendszerek megoldása Gauss-eliminációval
- ▶ Vektoriális szorzat bevezetése a NegyesVektor osztályba

Grafikus felület (GUI)

- ▶ Tkinter csomag
- ▶ Nagyon egyszerű alkalmazás
- ▶ Számológép készítése

Párhuzamosítás I

- ▶ Hogyan tudunk függvényeket párhuzamosan futtatni?
 - ▶ A webes alkalmazásoknál célszerű, hogy egyszerre, párhuzamosan sokan tudjuk használni
 - ▶ A processzor gyakran vár valamilyen erőforrásra, pl. egy webes letöltésnél
 - ▶ A többmagos processzorok korában ki szeretnénk használni a tényleges párhuzamosítás lehetőségét
- ▶ A párhuzamosítás a tényleges párhuzamos végrehajtást jelenti, ami a többmagos processzorok kihasználásával valósul meg
- ▶ Áttekintés
 - ▶ Egy processzormagunk van, és egy programszálat használhatunk
 - ▶ Nem valódi párhuzamosítás, hanem egy ideig az egyik fut, utána a másik, majd ismét az egyik, így folytatva, amíg be nem fejeződnek
Pl. weboldalak letöltése

Párhuzamosítás II

- ▶ Aszinkron futtatás
 - ▶ Az aszinkron függvények képesek egy hosszabb, processzort nem igénylő művelet előtt átadni a futási lehetőséget, majd visszatérni, ha ismét lehetőséget kapnak és a művelet véget ért

Párhuzamosítás III

► Generátorok

- A generátorok olyan függvények, amelyek az eredményt nem a yield kulcsszó segítségével adják vissza
- A return befejezi a függvény futását, a yield később folytatja.
- Egy programon belül több yield is lehet, ugyanabban a szekvenciában, vagy akár cikluson belül.
- A generátorok átmenetet képeznek a függvények és az osztályok között.
- Kinézetre szinte egy az egyben olyanok mint a függvények, viszont a futtatáshoz példányosítani kell mint az osztályokat, és a next() globális függvény hívásával vagy cikluson belül tudjuk elérni az eredményeket
- Ha a generátor véget ért, azaz már nincs további yield, akkor a következő next() hívás eredménye a StopIteration kivétel. Ezt a ciklus automatikusan lekezeli.
- Példaprogram

Párhuzamosítás IV

- ▶ Coroutine
 - ▶ A coroutine egy függvény, ami elé a fejlécben odaírjuk azt, hogy `async`
 - ▶ A coroutine meghívásakor a függvény elé kell írni az `await` kulcsszót
 - ▶ Az `await` kulcsszót viszont csak olyan függvénybe tudjuk írni, ami maga is `async`
 - ▶ A 22-es csapdáját az `asyncio.run()` függvény segítségével oldhatjuk fel
- ▶ Az aszinkron függvények hívásának akkor van értelme, ha egyszerre többet hívunk
- ▶ Ehhez taszkokat hozhatunk létre az `asyncio.create_task()` függvény segítségével
- ▶ Példaprogram

!!! blokkoló `time.sleep(1)` vs. nem blokkoló `await asyncio.sleep(1)`
- ▶ Az `async` függvénynek lehet visszatérési értéke, amit értékül kap az `await` hívás
- ▶ Az aszinkron programozásban gyakori, hogy több függvényt párhuzamosan futtatni, majd összevární mindegyik eredményét
 - ▶ Egy listába tesszük a taszkokat, majd egy másik ciklusban mindegyikre meghívjuk az `await`-et

Párhuzamosítás V

- ▶ A `gather()` függvény: paraméterül tetszőleges számú aszinkron függvényt kell átadni, és az gondoskodik az összevárásról.

Példaprogramok

- ▶ Aszinkron fájlkezelés - példaprogram
- ▶ Aszinkron netes letöltés - példaprogram

Vége

Köszönöm a figyelmüket!